En rektor med läsengagemang – både under läslovet och resten av året

På Boo Gårds skola i Nacka kommun uppmärksammar skolpersonalen läslovet på en rad olika sätt – bland annat genom att koppla läsningen till halloweenfirandet. Monika Neuman är rektor på skolan och har en viktig roll när det gäller att just stärka läsandet på skolan.

På Boo Gårds skola är läslovet en av flera aktiviteter som tillsammans utgör ett kontinuerligt läsfrämjande arbete.

Monika Neuman, rektor på Boo Gårds skola.

– Läslovet kan ge läsningen en skjuts, men det räcker inte att uppmärksamma läsning en vecka om året. Läsfrämjande insatser behöver göras under hela läsåret, säger Monika Neuman.

Hon betonar att läsning på flera sätt ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete. Det handlar både om att rikta sökljuset mot elevers läsande i samband med nulägesbedömningen och om att välja lämpliga utvecklingsinsatser som stärker elevers läsförståelse och läsintresse.

– Som rektor tar jag del av och analyserar våra resultat för att se vad som kan förbättras. Under en period behövde vi till exempel fokusera på att öka elevernas skrivförmåga. Och för att stärka skrivandet var det viktigt att få eleverna att läsa och genom det öka sin ordförståelse och sitt ordförråd.

Kompetensutveckling för att främja läsandet och skrivandet

Ett led i att stärka läsandet och skrivandet på Boo Gårds skola har varit att satsa på kompetensutveckling. Tidigare har alla lärare deltagit i Läslyftet och skolan har sedan dess fortsatt att främja språk-, läs- och skrivutvecklingen genom kollegialt lärande. Monika Neuman berättar att man valt att fortsätta arbeta utifrån Läslyftets modell, men att man nu plockar mer fritt från moduler och annan forskning och litteratur. Det kollegiala lärandet leds av skolans förstelärare. Grupperna arbetar utifrån prioriterade områden och lägger stor vikt vid att pröva nya idéer i klassrummet och observera varandras undervisning.

– Observationerna har haft stor betydelse och det kollegiala lärandet ger en samsyn och breddar kunskapen hos alla, säger Monika Neuman.

Anneli Björkman (till höger) tillsammans med två kollegor.

En viktig uppgift för rektor är att frigöra tid för lärare och personal för att alla ska kunna delta i kompetensutvecklingen.

På Boo Gårds skola finns det tid avsatt för kollegialt lärande varje vecka. Sara Jackson Schelin, lågstadielärare på skolan, berättar att det kollegiala lärandet har varit värdefullt för att bidra till utvecklingen av alla lärares läs- och skrivundervisning.

– Det är en jättesatsning där vi har tagit med alla kollegor på tåget – från skolbibliotekarien till alla lärare från förskoleklass ända upp till årskurs 6. I kollegiet kan vi dela erfarenheter, inspirera varandra och diskutera läsförståelse och undervisning. Vi har också haft förmånen att få besök av Adrienne Gear från Kanada som varit här på skolan. Hon tittade hur vi arbetade med läsning och höll föreläsningar för oss.

Monika Neuman samtalar med Sara Jackson Schelin.

Enligt Sara Jackson Schelin har rektorns engagemang för läsning haft stor betydelse för att det kollegiala lärandet fungerat bra.

– Det här hade vi inte kunnat göra utan en rektor som Monika. Hon har skapat de förutsättningar som vi behöver.

Samarbete med vårdnadshavarna om läsning

Monika Neuman vänder sig även till elevernas vårdnadshavare för att stärka deras förståelse för läsningens betydelse.

– En farhåga för mig är att läsning bara blir en aktivitet man gör i skolan och inte i hemmet. Därför pratar jag med vårdnadshavarna om vad deras roll i sammanhanget är. Det gör jag bland annat i spontana möten, men också under föräldramötet i förskoleklass där jag pratar enskilt med samtliga vårdnadshavare över en kopp kaffe.

Snart är det vecka 44. Hur uppmärksammar ni läslovet på skolan?

– Eleverna får bland annat med sig en läslovsbingo hem, med uppmaningar som ”Läs utomhus”, ”Läs under ett bord”, ”Läs för någon som är yngre”, ”Läs för någon som är äldre” och ”Läs under täcket”. Vi har också tipspromenader om böcker och vår skolbibliotekarie Susanne är otroligt duktig på att skapa olika typer av läsmiljöer, säger Monika Neuman.

Anneli Björkman är lärare i fritidshem på Boo Gårds skola. Hon berättar att läslovet har en konkurrent – halloween. I år är inget undantag.

Skolbiblioteket är centralt för skolans läsfrämjande arbete.

Vem är Adrienne Gear?

Adrienne Gear är lärare, lärarutbildare och skolutvecklare. Hon är verksam i Vancouver, Kanada, och har skrivit flera böcker om läs- och skrivundervisning, bland annat ”Reading Power: Aktivera elevernas tänkande när de läser”.

Monika Neuman framför Boo Gårds skola nya lokaler som invigdes i augusti.

– Halloween är väldigt stort för de yngre barnen. De vill klä ut sig, äta godis och vara ute och spöka. Vi försöker inte konkurrera med det, utan låter istället halloween bli en väg in i läsningen. Vi kommer exempelvis att läsa spökhistorier, säger hon.

Även Sara Jackson Schelin kommer att uppmärksamma läslovet, bland annat med hjälp av halloween.

– Förra året skickade jag med läskiga noveller som de kunde läsa – om de vågade! I år ska eleverna bland annat få med sig läslovsbingon hem. De ska också få göra egna bokmärken i form av monster innan de går på lov, säger hon och tillägger:

– Att läsa och göra läsaktiviteter under läslovet är ju frivilligt, men jag brukar uppmana föräldrarna att få in något kopplat till läsning under veckan.

Läsning ger nya perspektiv både till elever och rektorer

Monika Neuman själv är en ivrig läsare och deltar i bokcirklar. Hon tror att läslovet kan få eleverna att stanna upp från skolans värld för en stund och få möjligheten att välja fritt vad de vill läsa.

– Vårt uppdrag är att fostra demokratiska medborgare. Jag anser att läsandet kan ge nya, viktiga perspektiv på livet. Har du inte möjlighet att resa fysiskt, så kan du resa i böckerna. Den fantasi och kunskap som litteratur ger är ofantlig, säger hon.

Kommer du själv passa på att läsa under läslovet?

– Definitivt! Jag behöver också förkovra mig och försvinna ut i fantasins värld för att kunna vara kreativ i min roll, avslutar hon.